

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. дгн Иван Янакиев Чолеев

Относно: Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Картография – вкл. Тематично географско картографиране – ГИС“

Автор: Леонид Тодоров Тодоров

Тема на дисертационния труд: „Използване на аналитични геопространствени модели в устройственото планиране“

Научен ръководител: доц. д-р Стелиян Димитров

1. Актуалност на темата

Научното изследване е свързано с основни проблеми на планирането и управлението на територии от Р. България. Изтъкната е липсата на ясна пространствена проекция на отделни политики, приоритети и мерки, както пространствен анализ, който да разкрие „тесните“ места в развитието на три общински територии.

Изследването правилно търси решения, свързани със законите ЗУТ и ЗРР чрез прилагане на система за управление на пространственото развитие на различни териториални нива.

Съгласен съм с автора, че актуалността е пряко свързана с ГИС моделирането и визуализацията. Използвайки съвременните технологични възможности, Тодоров е създал геопространствени цифрови модели на добро ниво. Трябва да подчертая, че авторът ясно вижда необходимостта от разработването на нови методи и средства за получаване на данни, съвместими с поставената цел.

2. Обхват на проблемите

В уводната част е отделено внимание на теоретико- методологичните постановки: обект, предмет, цел и задачи. Извършен е критичен анализ на досегашните изследвания. Представена е същността на аналитичните пространствени модели за едно устройствено планиране. Компетентно е разгледан проблема, свързан с геоространствените данни, с основните подходи за тяхното набиране и обработка при съставяне на аналитични протоколи. В тази втора глава личи добре усвоената от него методика. Тя е онагледена и графично (фиг. 2.1., 2.3, 2.4 и т.н.)

Проблемите, които се решават в трета глава са основните в дисертационния труд. Те засягат:

- 1) Изграждане на специализирана ГИС база данни, които са специфични за устройствените документи. Правилно е подчертана необходимостта от голям масив тематична информация. В текста тя е добре структурирана в тематични групи.
- 2) Разработените аналитични геопространствени модели помагат за добър пространствен анализ. Последният е основа за разкриване на практическата насоченост на изследването. На тази база се предлагат три комплексни аналитични инструменти, които решават конкретни задачи на различни части от аналитичния план. Такива са:
  - а) Аналитичен протокол за изчисляване на баланса на теорията (по действащия ОУПЗ);
  - б) Аналитичен протокол за анализ на транспортната достъпност. Чрез конкретен подход е моделирана достъпността в рамките на трите избрани общи общини и до областните центрове. Мога да потвърдя добре анализирания резултати и техния принос за устройственото планиране.
  - в) Аналитичен протокол за обработените данни и анализ на демографските тенденции на изследваните територии. За този протокол е разработен авторски инструмент за изследване броя на населението. Той обхваща десет (10) информационни слоя. Авторът изтъква с право, че за крайния резултат е по-репрезентативен, като се използват данни на ниво землище. Вярно е, че показателите, с които е извършен необходимия сравнителен анализ изискват качествена визуализация, както на общинско, така и на областно ниво. Този подход наистина е разкрил, както динамиката, така и тенденциите в промяната на броя на населението. Моето лично мнение е, че този протокол има както предимства, така и недостатъци.

Последната глава има прагматична насоченост. Тя разглежда в подробности представителната подготовка за прилагане на геопространственото моделиране и съпътстващото го визуализиране на решените четири (4) задачи.

В заключение ще изтъкна наличието на обстоен анализ и синтез на изследваните проблеми, както по литературни източници, така и през призмата на авторски позиции.

3. Постижения

Обогатяване на съществуващи знания. Авторът поставя акцент върху създаване на пространствена база данни. Тя е основен и задължителен компонент при този вид геопространствено моделиране. Съгласен съм с умозаклучението на докторанта, че конвергенцията на различни методи и подходи при обработката на информацията е задължително да се променят и усъвършенстват. Този подход в изследването допълва цитираните автори, чрез които се разкриват определени закономерности на териториите.

Приложение в практиката. Логично поставените изисквания към базата данни, насочват автора към използване на определени категории приложения на ГИС. Като цяло те са свързани с пространствено- времевото моделиране. От това личи експертната на Тодоров в определената област. Анализът и синтезът потвърждава, че информацията задължително трябва да бъде генерирана, с цел оптимизиране на онези процеси, които са свързани с устройственото планиране.

4. Заключение

Асистент Тодоров познава състоянието на проблемите. Използваните от него методи дава отговор на решените задачи и цел. Изводите са добре структурирани и научно обосновани. Приемам приносите и считам, че те са лично дело на докторанта. Това ми дава основание да предложа на членовете на научното жури да гласува за присъждане на ас. Леонид Тодоров Тодоров образователната научна степен „доктор“ по професионално направление 4.4. Наука за Земята, научна специалност „Картография- вкл. Тематично географско картографиране – ГИС“

Становище от

/проф. дгн Иван Чолеев/